

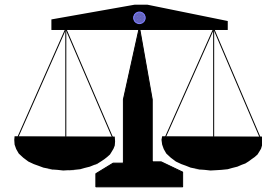
VAKUUTUS- JA RAHOITUSNEUVONTA

Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki

Puhelin (09) 6850 120

Telekopio (09) 6850 1220

www.fine.fi

PERUSTIETOA OIKEUSTURVAVAKUUTUKSISTA

© Vakuutus- ja rahoitusneuvonta, Tuomas Korkeamäki, Emilia Hanén, 23.6.2010

Tässä oppaassa tarkastellaan kotivakuutuksiin sisältyvien yksityishenkilön oikeusturvavakuutusten keskeistä sisältöä. Suomessa markkinoilla olevat kotivakuutukset ovat monesti pakettivakuutuksia. Vakuutukseen sisältyy esineosan lisäksi usein myös oikeusturva- ja vastuuvakuutus.

Oikeusturvavakuutusten sisällöissä on vakuutusyhtiökohtaisia eroja. Tutustu aina vakuutuksen sisältöön ennen vakuutus sopimuksen tekemistä. Tietoa vakuutuksen sisällöstä saat vakuutuksen tuoteselosteesta ja vakuutusehdoista. Tämän oppaan taulukko-osassa vertaillaan vakuutusyhtiöiden tarjoamien yksityishenkilöiden oikeusturvavakuutusten eroavaisuuksia eräiden keskeisten kysymysten osalta. Oman vakuutuksen täsmällinen sisältö ilmenee vakuutusehtojen ja vakuutuskirjan muodostamasta kokonaisuudesta

Vapaaehtoiseen autovakuutukseen eli kaskovakuutukseen sisältyy yleensä myös oikeusturvavakuutus. Lisäksi ammattiliitot ovat voineet ottaa oikeusturvavakuutuksen jäsenistönsä turvaksi työhön liittyvien asioiden osalta. Samoin kiinteistövuokaus saat-
taa sisältää oikeusturvaosan. Kaskovakuutuksen ja kiinteistövuokauksen oikeusturva-
vakuutusosia sekä ammattiliittojen jäsenten oikeusturvavakuutuksia tarkastellaan lyhyesti tämän oppaan tekstiosan lopussa.

1 Kotivakuutukseen sisältyvä yksityishenkilöiden oikeusturva- vakuutus

1.1 Vakuutuksen tarkoitus

Yksityishenkilöiden oikeusturvavakuutuksista korvataan vakuutusehtojen mukaisesti asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja, jotka aiheutuvat lakimiesavun käyttämisestä käräjäoikeuden käsiteltäväksi saatettavissa olevissa asioissa. Korvattavaksi voivat tulla ai-
noastaan vakuutetun yksityiselämää koskevat asiat.

Oikeusturvavakuutuksesta ei korvata kuluja, jotka ovat syntyneet lakimiesavun käyttämisestä esimerkiksi hallintoviranomaisissa, hallinto-oikeudessa, erikoistuomioistuimissa, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa eikä myöskään Euroopan yhteisöjen tuomioistuimissa.

Jotta oikeusturvavakuutuksesta voitaisiin maksaa korvausta, tulee vakuutetun käyttää asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu käyttää asiamiehenään muuta kuin vakuutusehdoissa määriteltyä henkilöä, asian kustannuksia ei korvata oikeusturvavakuutuksesta.

1.2 Vakuutetut

Vakuutetulla tarkoitetaan henkilöä, jonka hyväksi vakuutus on voimassa ja, joka siis voi käyttää vakuutusta. Yleensä oikeusturvavakuutuksissa ovat vakuutettuina vakuutuksenottaja eli vakuutus sopimuksen solminut henkilö ja hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Joidenkin yhtiöiden ehdoissa on todettu, että väestörekisteriin merkittyä osoitetta pidetään vakuutetun vakituksena asuinpaikkana.

1.3 Vakuutusmäärä ja omavastuu

Vakuutusmäärä tarkoittaa oikeusturvavakuutuksessa vakuutustapahtumakohtaista enimmäiskorvausmäärää. Oikeusturvavakuutusten vakuutusmäärä vaihtelee vakuutusyhtiöittäin, mutta yleisin vakuutusmäärä on 8 500 euroa.

Omavastuulla tarkoitetaan summaa tai osuutta, jota vakuutusyhtiö ei korvaa. Oikeusturvavakuutuksissa omavastuu vaihtelee riippuen yhtiöstä ja vakuutustuotteesta. Markkinoilla olevissa yksityishenkilöiden oikeusturvavakuutuksissa omavastuu vaihtelee 15 prosentista 25 prosenttiin euromääräisen omavastuun ollessa kuitenkin vähintään 150–340 euroa kustannuksista.

1.4 Korvattavat vakuutustapahtumat

Oikeusturvaedun myöntämisen välttämättömänä edellytyksenä on, että vakuutetulle on sattunut vakuutusehdoissa määritelty vakuutustapahtuma. Yksityishenkilöiden oikeusturvavakuutuksissa korvattava vakuutustapahtuma riita-asioissa on riidan syntyminen vakuutusehdoissa määritellyllä tavalla. Monet vakuutusehdot määrittelevät riidan syntymisen siten, että riita on syntynyt, kun asiassa esitetty vaatimus on kiistetty joko perusteen tai määrän osalta.

Useissa markkinoilla olevissa oikeusturvavakuutuksissa rikosasioissa korvattava vakuutustapahtuma on vakuutetun asianomistajana esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan tai määrältään. Lisäksi rikosasioissa korvattavana vakuutustapahtumana ovat vastaajana olevalla vakuutetulle ne tilanteet, joissa asianomistaja nostaa tai jatkaa syytettä vakuutettua vastaan, kun syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Muut rikosasiat rajautuvat pääsääntöisesti oikeusturvavakuutuksen korvauspiiriin ulkopuolelle.

1.5 Kahden vuoden sääntö

Oikeusturvaedun myöntämiseen ja korvauksen maksamiseen oikeusturvavakuutuksesta liittyy myös muita seikkoja. Esimerkiksi vakuutuksen voimassaoloajalla saattaa olla merkitystä oikeusturvaedun myöntämistä arvioitaessa. Tästä vakuutuksen voimassaoloaikaan liittyvästä ehdosta käytetään nimitystä kahden vuoden sääntö.

Lähtökohtana oikeusturvavakuutuksessa on, että vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneita vakuutustapahtumia. Kahden vuoden sääntö on poikkeus tähän lähtökohtaan. Jos vakuutus on vakuutustapahtuman sattuessa ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, täytyy kahden vuoden säännön mukaan myös niiden seikkojen, joihin asiassa esitetty vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Tähän vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan se aika, jonka vakuutus on ollut yhtäjaksoisesti voimassa yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä saman sisältöisenä.

Vakuutuksen päättymistilanteissa onkin tärkeä järjestää uusi vakuutusturva alkamaan välittömästi vanhan vakuutuksen päätyttyä. Erityisesti oikeusturvavakuutusta ajatellen on merkityksellistä, että vakuutusten voimassaoloon ei tule päivänkään katkosta. Vanhan ja uuden oikeusturvavakuutuksen voimassaolon välillä oleva muutamankin päivän katkos estää jo oikeusturvaedun myöntämisen myöhemmin esiin tulevissa tapauksissa.

Mikäli vakuutus on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, riidan tai syytteen perusteen on pitänyt syntyä vakuutuksen voimassaoloaikana, jotta vakuutustapahtuma olisi korvattavissa oikeusturvavakuutuksesta. Vakuutuskäytännössä kahden vuoden sääntö on tullut toistuvasti esiin muun muassa asuntokauppariidoissa. Koska kaupan tekeminen on yleensä katsottu asuntokauppariidan perusteeksi, kahden vuoden sääntö estää oikeusturvaedun myöntämisen asuntokauppaa koskevassa riita-asiassa, jos vakuutus ei ole ollut voimassa kauppakirjaa tehtäessä eikä vakuutus ole ollut vakuutustapahtuman sattuessa voimassa kahta vuotta. Asuntokauppoja tehtäessä onkin syytä tarkistaa oikeusturvavakuutuksen voimassaolo.

Esimerkki

Henkilö A myy omakotitalonsa 1.2.2010 ja irtisanoo samana päivänä oikeusturvavakuutuksen sisältävän kotivakuutuksensa päättymään. A muuttaa väliaikaisesti asumaan vuokralle ja ostaa 15.2.2010 itselleen uuden omakotitalon. Oikeusturvavakuutuksen sisältävän kotivakuutuksen A ottaa 3.3.2010, kun hän muuttaa taloon. Pian A huomaa, että uudessa talossa on pahoja kosteusongelmia. A esittääkin myyjälle 2.5.2010 hinnanalennusvaatimuksen, jonka myyjä kiistää 6.5.2010.

Koska A:n vakuutus on vakuutustapahtuman sattuessa eli riidan syntyessä 6.5.2010 ollut voimassa alle kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin asiassa esitetty vaatimus perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. A:n asiassa esittämä vaatimus perustuu ennen vakuutuksen voimaantuloa 15.2.2010 tehtyyn kiinteistökauppaan. A:lla ei ole ollut 15.2.2010 voimassa olevaa oikeusturvavakuutusta.

Oikeusturvaetua ei myönnetä A:lle kahden vuoden säännön perusteella. Mikäli uusi oikeusturvavakuutus olisi ollut voimassa 15.2.2010, taikka oikeusturvavakuutusten voimassa olon välissä ei olisi ollut katkosta, kahden vuoden sääntö ei olisi estänyt oikeusturvaedun myöntämistä.

1.6 Rajoitusehtoja

Oikeusturvavakuutuksissa on myös rajoitusehtoja, jotka rajaavat tietyt asiat korvattavien asioiden ulkopuolelle. Alla kuvataan keskeisiä yksityishenkilöiden oikeusturvavakuutusten rajoitusehtoja. **Esimerkkiluettelo ei sisällä kaikkia rajoitusehtoja**, vaan oman oikeusturvavakuutuksen rajoitusehdot ilmenevät sovellettavista vakuutusehdoista. **Rajoitusten sisällössä on vakuutusyhtiö- ja vakuutusehtokohtaisia eroavaisuuksia.** Samankin vakuutusyhtiön eri kotivakuutuskantoihin saatetaan soveltaa erilaisia oikeusturvavakuutusehtoja. Yleensä oikeusturvavakuutuksen vakuutusehdoissa rajoitusehtoja on noin parikymmentä.

– Asiat, joiden voidaan katsoa liittyvän vakuutetun työhön, ansiotoimintaan tai muihin vastaavaan toimintaan, ovat tyypillisesti rajattu yksityishenkilöiden oikeusturvavakuutuksista korvauspiirin ulkopuolelle.

– Ansiotoiminnan käsitettä täsmentävällä rajoituksella oikeusturvavakuutuksen korvauspiirin ulkopuolelle on saatettu esimerkiksi rajata sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen liittyvät asiat, jotka koskevat vakuutusehdoissa määritetyn euromäärän (esimerkiksi 85 000 euroa tai 100 000 euroa) ylittävää sijoitusta.

- Oikeusturvavakuutuksen ei yleensä korvata kuluja, jotka liittyvät muuhun kiinteistöön tai asuinhuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan vapaa-ajanasuntoon. Tällä rajoitusehdolla on pois suljettu vakuutetun sijoitusasunnot. Oikeusturvavakuutuksen korvauspiiriin saattaa kuitenkin vakuutusyhtiöstä riippuen kuulua vakuutetun omistamaa ainoaa tai ainoastaan kahta sijoitusasuntoa koskevat asiat.
- Lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen tai asumiseen liittyvien asioiden korvattavuutta on rajoitettu. Joillakin yhtiöillä näitä asioita ei korvata lainkaan. Monilla yhtiöillä kuluja ei korvata, kun näistä asioista sovitaan tai päätetään ensimmäistä kertaa. Oikeusturvavakuutuksesta voidaan tällöin korvata kulut, kun kyseisistä asioista tulee myöhemmin riitaa muuttuneiden olosuhteiden johdosta. Kulujen korvattavuutta voi olla rajoitettu myös muilla tavoilla.
- Avioeroon, rekisteröidyn parisuhteen purkamiseen tai avoliiton päättymiseen liittyvät varallisuus- ja muut riidat, on rajattu oikeusturvavakuutuksissa korvauspiirin ulkopuolelle.
- Asiat, joilla on vähäinen merkitys vakuutetulle, on rajattu oikeusturvavakuutuksen korvauspiirin ulkopuolelle. Vakuutusehdoissa voi olla tarkemmin määritelty, mitkä asiat katsotaan merkitykseltään vähäisiksi.

1.7 Oikeusturvavakuutuksesta korvattavat kulut

Oikeusturvavakuutuksesta korvataan kuluja, jotka aiheutuvat lakimiehen käyttämisestä asiamiehenä sekä todistelukustannukset. Korvaukset maksetaan yleensä tuomioistuimen päätöksen, tuomion tai sovinnon syntymisen jälkeen. Ne kulut, jotka aiheutuvat vakuutetulle valituksesta korkeimpaan oikeuteen, korvataan ainoastaan silloin, kun korkein oikeus on myöntänyt vakuutetulle valitusluvan asiaan. Joillakin vakuutusyhtiöillä enimmäiskorvausmäärä ennen jutun pääkäsittelyä aiheutuneiden kustannusten osalta sekä kustannuksista asiassa, joka ratkaistaan ilman oikeudenkäyntiä, on 50 prosenttia vakuutusmäärästä.

Mikäli vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetun oikeudenkäyntikulut, täytyy vakuutetun ennen korvauksen suorittamista siirtää oikeutensa tuomittuihin tai sovittuihin oikeudenkäyntikuluihin vakuutusyhtiölle. Jos vakuutettu on maksanut vakuutusmäärän täytyttyä sen yli menevät kustannukset itse ja vastapuoli, joka on tuomittu korvaamaan vakuutetulle tämän oikeudenkäyntikulut, maksaa osan kuluista vakuutetulle, jaetaan joidenkin vakuutusyhtiöiden vakuutusehtojen mukaan vastapuolen maksama kulukorvaus vakuutetun ja vakuutusyhtiön kesken heidän kustannuksista maksamien osuuksien suhteessa.

1.8 Vastapuolen oikeudenkäyntikulut

Yleensä oikeusturvavakuutuksesta ei korvata vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja kuin ainoastaan eräissä vakuutusehdoissa tarkoitetuissa poikkeustapauksissa. Tästä on kuitenkin poikkeuksia. Nordea Vahinkovakuutuksen oikeusturvavakuutus korvaa vakuutetulle tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut. Lisäksi Fenniällä ja If Vahinkovakuutuksella on myynnissä erikseen oikeusturvavakuutus, joka korvaa vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut.

1.9 Oikeusturvaedun hakeminen

Selvitettäessä asian korvattavuutta oikeusturvavakuutuksesta, pitää vakuutetun ensin tehdä vakuutusyhtiönsä oikeusturvailmoitus. Vakuutetun tulee toimittaa vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat, joista voidaan todeta vakuutusehtojen mukaan korvattavan vakuutustapahtuman sattuminen. Ennen oikeusturvailmoituksen tekoa vakuutettu voi ottaa yhteyttä vakuutusyhtiöön ja tiedustella, mistä asiakirjoista vakuutusyhtiölle tulee toimittaa jäljennökset oikeusturvailmoituksen liitteenä.

1.10 Muutoksenhaku

Jos asia kuuluu oikeusturvavakuutuksen piiriin, vakuutusyhtiö myöntää vakuutetulle oikeusturvaedun. Tästä vakuutusyhtiö ilmoittaa asiakkaalle korvauspäätöksellä samoin kuin siitä, että oikeusturvaetua ei myönnetä. Vakuutusyhtiön myöntäessä oikeusturvaedun, vakuutetun tulee tutustua erittäin tarkasti vakuutusyhtiön asiassa toimittamaan materiaaliin sekä vakuutukseen sillä hetkellä sovellettaviin vakuutusehtoihin.

Mikäli vakuutusyhtiö epää oikeusturvaedun, voi korvausratkaisuun tyytymätön hakea muutosta vakuutusyhtiön ratkaisuun. Kun vakuutusyhtiö on kulujen syntymisen jälkeen käsitellyt oikeusturvavakuutuksesta korvattavien kulujen määrää, voi myös tähän korvausratkaisuun tyytymätön vakuutettu hakea päätökseen muutosta.

Vakuutusyhtiön korvausta koskevaan ratkaisuun voi hakea muutosta korvauspäätöksen mukana toimitettavan muutoksenhakuohjeen mukaisesti. Jos olet tyytymätön vakuutusyhtiön korvauspäätökseen, **tutustu päätöksen saatuaasi tarkoin sen mukana toimitettuun muutoksenhakuohjeeseen.**

Vakuutus- ja rahoitusneuvonta neuvoo ja antaa selvittelyapua vakuutusasioissa. Vakuutuslautakunta ja kuluttajariitalautakunta antavat ratkaisusuosituksia oikeusturvavakuutuksia koskevilla asioilla. Lautakuntien lausunnot eivät ole osapuolia oikeudellisesti sitovia, mutta vakuutusyhtiöiden noudattamisprosentti on asiakkaan eduksi muutuneiden asioiden osalta yleensä ollut erittäin korkea.

Jos korvauksen hakija haluaa saattaa korvauserimielisyyden yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi, on kanne nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija on saanut kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä sekä kanteen nostamista koskevasta määräajasta. Mikäli kannetta ei nosteta määräajan kuluessa, vakuutusyhtiön korvausratkaisu jää lopulliseksi. Yhteydenottaminen Vakuutus- ja rahoitusneuvontaan tai lausunnon pyytäminen Vakuutuslautakunnalta eivät katkaise kanneajan kulumista. Oikeusturvavakuutuksesta ei voi saada oikeusturvaetua asiaan, joka koskee oikeusturvaedun myöntämistä.

2 Muita oikeusturvavakuutuksia

2.1 Ammattiliittojen jäsenten oikeusturvavakuutukset

Kotivakuutukseen liittyvistä yksityishenkilön oikeusturvavakuutuksesta ei korvata työhön liittyviä asioita. Ammattiliittojen sopimista oikeusturvavakuutuksista korvataan yleensä asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja työhön liittyvissä asioissa.

Ammattiliittoon kuuluvan henkilön on hyvä selvittää, onko ammattiliitto vakuuttanut jäsenensä liiton ottamalla oikeusturvavakuutuksella. Näihin oikeusturvavakuutukseen

liittyy erilaisia rajoituksia, jotka voi tarkistaa ammattiliitosta ja vakuutuksen myöntäneestä vakuutusyhtiöstä.

2.2 Kiinteistövakuutukseen liittyvä oikeusturvavakuutus

Kiinteistövakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta korvataan kuluja asioissa, jotka liittyvät tietyn vakuutuskirjaan merkityn kiinteistön ja sen rakennusten omistamiseen, hallintaan, hoitoon tai käyttöön. Vakuutuksenottajan lisäksi vakuutettuina ovat pääsääntöisesti myös esimerkiksi vakuutetun palveluksessa olevat henkilöt.

Myös kiinteistövakuutukseen kuuluvassa oikeusturvavakuutuksessa on rajoituksia. Esimerkiksi ennen oikeusturvavakuutuksen alkamista aloitettua rakennustyötä koskevat asiat ja kaikki vuokrasuhteita koskevat asiat on tyypillisesti rajattu vakuutuksen korvauspiirin ulkopuolelle.

Esimerkki

Asunto-osakeyhtiö vaati tammikuussa 2010 perustajaurakoitsijaa tekemään korjaustöitä, koska vuonna 2002 rakennetussa pienkerrostalossa on havaittu rakennusvirheitä. Asunto-osakeyhtiö hakee oikeusturvaetua perustajaurakoitsijan kiistettyä esitetyn vaatimukset. Kiinteistövakuutukseen liittyvä oikeusturvavakuutus on tullut voimaan vuoden 2003 alussa.

Vakuutus sopimukseen otetun rajoitusehdon mukaan vakuutuksesta ei muun muassa korvata kuluja asiassa, joka johtuu kiinteistöllä tai sen rakennuksilla ennen vakuutuksen voimaantuloa aloitetusta rakennus-, korjaus- tai purkutyöstä, niiden suunnittelutyöstä tai niitä koskevista sopimuksista, takuista tai vakuuksista. Koska riita perustuu ennen oikeusturvavakuutuksen voimaantuloa aloitetun rakennustyön vastuukysymyksiin, oikeusturvaetua ei asiassa myönnetä. Merkitystä tässä tapauksessa ei ole erityisen rajoitusehdon johdosta sillä, että oikeusturvavakuutus on vakuutustapahtuman sattuessa ollut voimassa yli kahden vuoden ajan.

2.3 Vapaaehtoisen autovakuutuksen liittyvä oikeusturvavakuutus

Vapaaehtoisen autovakuutuksen eli kaskovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta korvataan asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja asioissa, jotka liittyvät moottoriajoneuvon omistamiseen, kuljettamiseen ja hallintaan. Vakuutettuja autovakuutuksen oikeusturvavakuutuksessa ovat yleensä vakuutus kirjassa mainitun ajoneuvon omistaja, haltija ja kuljettaja kukin tässä ominaisuudessa.

Useilla vakuutusyhtiöillä kotivakuutukseen kuuluva oikeusturvavakuutus on toissijainen autovakuutukseen sisältyvään oikeusturvavakuutukseen nähden. Kotivakuutukseen liittyvässä yksityishenkilön oikeusturvavakuutuksessa on joillakin yhtiöillä rajoitus, että siitä ei korvata kuluja asioissa, joissa vakuutettu on osallisena moottoriajoneuvon kuljettajana, omistajana tai kuljettajana.

3 Vertailutaulukot

Taulukoissa vertaillaan vakuutusyhtiöiden **uusmyynnissä** olevia kotivakuutukseen liittyvien oikeusturvavakuutuksia. Monilla vakuutusyhtiöillä on nuorille tarkoitettuja kotivakuutuspaketteja, joihin voi liittyä oikeusturvavakuutus. Tässä vertailussa ei vertailla nuorten kotivakuutuksiin liittyviä oikeusturvavakuutuksia. **Vertailuosan tiedot on tarkistettu vakuutusyhtiöistä 11.6.2010.**

Joillakin vertailuun osallistuvilla vakuutusyhtiöillä on myös vanhempia kotivakuutuskantoja, joiden oikeusturvavakuutuksiin sovelletaan erilaisia vakuutusehtoja. **Oman**

**oikeusturvavakuutuksen täsmällinen sisältö ilmenee voimassa olevan vakuutus-
kirjan ja vakuutuksen sovellettavien vakuutusehtojen muodostamasta kokonai-
suudesta.**

Tutusta vakuutusta ostaessa tarkasti vakuutuksen tuoteselosteeseen ja vakuutusehtoi-
hin. Lisätietoja oikeusturvavakuutuksista saat vakuutusyhtiöistä.

Yksityishenkilöiden oikeusturvavakuutuksen tuoteselosteet ja vakuutusehdot löytyvät
pääsääntöisesti myös yhtiöiden verkkosivuilta. Useilla yhtiöillä on verkkosivuillaan
vakuutusmaksulaskureita. Eräillä yhtiöillä vakuutuksen voi myös ostaa verkkopalve-
lusta.

Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan verkkosivuilta osoitteesta <http://www.fine.fi> löydät
toimistomme tekemiä vakuutusvertailuja. Yhteensä vertailuja on saatavilla noin kak-
sikymmentä. Verkkosivuiltamme löytyy lisäksi vakuutusoppaita ja ohjeita muutok-
senhakijalle.

Löydät sivuiltamme muun muassa seuraavat oppaat ja vertailut:

- Tietoa seuraläinten vakuutuksista 2009
- Koirien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen 2009
- Säilytä pankki- ja luottokorttiasi huolellisesti 2009
- HUPSIS! - Nuoren vakuuttajan nettitietopaketti 2009
- Kuluttaja ulkomaisen vakuutusyhtiön asiakkaana 2009-2010
- PS-säästäminen 2010
- Miniriski – vakuuttamisen, säästämisen ja sijoittamisen perusteet 2010

- Kotivakuutus ja tuotevakuutukset -vertailu 21.1.2009
- Vertailutietoa kotivakuutuksista 2009: Irtaimiston vakuuttaminen
12.1.2009
- Vertailutietoa kotivakuutuksista 2009: Rakennuksen vakuuttaminen
12.1.2009
- Perustietoa matkavakuutuksista 2010

Taulukko 1, perustietoja yksityishenkilöiden oikeusturvavakuutusten sisällöstä

Vakuutusyhtiö (suluissa henkilö, joka on tarkastanut yhtiötä koskevat tiedot)	Kuuluuko oikeusturvavakuutus automaattisesti kotivakuutuspakettiin?	Kotivakuutukseen liittyvän oikeusturvavakuutuksen hinta/vuosi ilman alennuksia.	Kotivakuutukseen liittyvän oikeusturvavakuutuksen vakuutusmäärä sekä vakuutuksen enimmäiskorvausmäärä ennen pääkäsittelyä aiheutuneiden kustannusten osalta tai sovittaessa asia ilman oikeudenkäyntiä.	Kotivakuutukseen liittyvän oikeusturvavakuutuksen omavastuu.
Aktia Vahinkovakuutus (Sami Lommi)	Kuuluu automaattisesti kotivakuutuspakettiin. Ei voida poistaa.	13,91 €	8 500 €. Enimmäiskorvausmäärä ei ole erisuuruinen ennen pääkäsittelyä aiheutuneiden kustannusten osalta tai sovittaessa asia ilman oikeudenkäyntiä.	15 % kustannuksista, kuitenkin vähintään 300 €.
Fennia (Pia-Maria Pesonen)	Kuuluu automaattisesti kotivakuutuspakettiin. Voidaan poistaa.	Perusoikeusturvavakuutuksessa 24,70 €. Laajennetussa oikeusturvavakuutuksessa 70,50 €.	Perusoikeusturvavakuutuksessa 8.500 €. Laajennetussa oikeusturvavakuutuksessa vakuutusmäärä on 17 000 €. Enimmäiskorvausmäärä ennen käräjäoikeuden pääkäsittelyä aloittamista aiheutuneista kustannuksista sekä kustannuksista asiassa, joka on ratkaistu ilman oikeudenkäyntiä, on 50 % vakuutusmäärästä. *	Perusoikeusturvavakuutuksessa 15 % kustannuksista, kuitenkin vähintään 170 €. Laajennetussa oikeusturvavakuutuksessa, jossa vakuutusmäärä on 17.000 euroa, 25 % kustannuksista, kuitenkin vähintään 340 €.
If Vahinkovakuutus (Niina Berg)	Kuuluu automaattisesti kotivakuutuspakettiin. Ei voida poistaa.	Oikeusturvavakuutus ei ole kiinteähintainen, vaan hintaan vaikuttaa vak. määrä ja se, kuuluuko vakuutukseen rakennus. Suppean oikeusturvavakuutuksen hinta 23,90 € - 27,46 €, laajan 61,10 € - 65,93 €.	Suppeassa oikeusturvavakuutuksessa 8 500 €, 12 000 € tai 17 000 €. Laajassa oikeusturvavakuutuksessa 12 000 € tai 17 000 €. Enimmäiskorvausmäärä ei ole erisuuruinen ennen pääkäsittelyä aiheutuneiden kustannusten osalta tai sovittaessa asia ilman oikeudenkäyntiä.	20 % kustannuksista, kuitenkin vähintään 170 €. Vakuutusmäärän suuruus ei vaikuta omavastuuseen.
Lähivakuutus (Heli Vuori)	Ei kuulu automaattisesti kotivakuutuspakettiin.	8500 €:n vakuutusmäärällä 22 € ja 17.000 €:n vakuutusmäärällä 44 €.	8 500 € tai 17.000 €. Enimmäiskorvausmäärä ennen käräjäoikeuden pääkäsittelyä aloittamista aiheutuneista kustannuksista sekä kustannuksista asiassa, joka on ratkaistu ilman oikeudenkäyntiä, on 50 % vakuutusmäärästä. *	15 % kustannuksista, kuitenkin vähintään 150 €.
Nordea Vahinkovakuutus (Jaana Kulmala)	Kuuluu automaattisesti kotivakuutuspakettiin. Ei voida poistaa.	Yhdessä vastuuvakuutuksen kanssa 48,58 €.	8 500 €. Enimmäiskorvausmäärä ennen käräjäoikeuden pääkäsittelyä aloittamista aiheutuneista kustannuksista sekä kustannuksista asiassa, joka on ratkaistu ilman oikeudenkäyntiä, on 50 % vakuutusmäärästä.	15 % kustannuksista, kuitenkin vähintään 170 €.
Pohjantähti (Krista Rantala)	Kuuluu automaattisesti kotivakuutuspakettiin. Voidaan poistaa.	Hinta riippuu vakuutusmäärästä ja kiinteistöjen määrästä. Hinta on 8500 €:n vak. määrällä 37,68 €, kun vakuutukseen sisältyy yksi kiinteistöä 29,40 € jos ei kiinteistöä (ov.15 % / 240 €).	5 000 – 17 000 €. Enimmäiskorvausmäärä ei ole erisuuruinen ennen pääkäsittelyä aiheutuneiden kustannusten osalta tai sovittaessa asia ilman oikeudenkäyntiä.	15 % kustannuksista, kuitenkin vähintään 240 €.
Pohjola (Jaakko Simola)	Kuuluu automaattisesti kotivakuutuspakettiin. Voidaan poistaa.	25,51 € (Hinta voimassa 1.7.2010 alkaen)	8 500 €. Enimmäiskorvausmäärä ei ole erisuuruinen ennen pääkäsittelyä aiheutuneiden kustannusten osalta tai sovittaessa asia ilman oikeudenkäyntiä.	15 % kustannuksista, kuitenkin vähintään 200 €.
Tapiola - Kodin vakuutus - UNDO-kotivakuutus (Milja Heikura)	Kodin vakuutus: Kuuluu automaattisesti kotivakuutuspakettiin. Voidaan poistaa. UNDO-kotivakuutus: Kuuluu pakettiin, ei voida poistaa.	Kodin vakuutus: 20 € UNDO-kotivakuutus: Ei erikseen hinnoiteltu. Yhdessä irtaimistojen vastuuvakuutuksen kanssa 72-144 €	8 500 €. Enimmäiskorvausmäärä ei ole erisuuruinen ennen pääkäsittelyä aiheutuneiden kustannusten osalta tai sovittaessa asia ilman oikeudenkäyntiä.	15 % kustannuksista, kuitenkin vähintään 200 €.
Turva (Antti Kolkka)	Kuuluu automaattisesti kotivakuutuspakettiin. Voidaan poistaa.	19 €	8.500 €. Enimmäiskorvausmäärä ei ole erisuuruinen ennen pääkäsittelyä aiheutuneiden kustannusten osalta tai sovittaessa asia ilman oikeudenkäyntiä.*	15 % kustannuksista, kuitenkin vähintään 260 €.*

* Sopimusehto koskee uusmyynnissä olevaa oikeusturvavakuutusta. Yhtiöllä on myös sellaisia kotivakuutuskantoja, joiden oikeusturvavakuutuksiin sovelletaan erilaisia vakuutusehtoja.

Taulukko 2, yksityishenkilöiden oikeusturvavakuutusten rajoituslausekkeita

Vakuutusyhtiö	Korvataanko vakuutuksesta lasten asumiseen, elatukseen, huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyviä asioita?	Korvataanko vakuutuksesta muuhun asuntoon tai kiinteistöön kuin vakuutetun vakituiseen asuntoon tai vapaa-ajan asuntoon liittyviä riitoja?
Aktia Vahinkovakuutus	Ei korvata.	Ei korvata. Tällaisia kohteita koskeva oikeusturvariski voidaan vakuuttaa erikseen sopimalla.
Fennia	Ei korvata.*	Korvataan ainoastaan silloin, jos vakuutetun omistuksessa tai hallinnassa on enintään yksi muu asunto, jota ei käytetä vakuutetun vakituksena asuntona tai vapaa-ajan asuntona.
If Vahinkovakuutus	Korvataan ainoastaan yksi lapsen asumista, huoltoa, elatusta tai tapaamisoikeutta koskeva vakuutustapahtuma kolmea vuotta kohden, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät: - asiaa ei käsitellä ensi kertaa tai yhteiselämän lopettamisen yhteydessä - kysymys on voimassaolevan, viranomaisen vahvistaman täytäntöönpanokelpoisen sopimuksen tai oikeuden tuomion muuttamisesta muuttuneiden olosuhteiden perusteella Vakuutus ei korvaa näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.	Ei korvata. Tällaisia kohteita koskeva oikeusturvariski voidaan vakuuttaa erikseen sopimalla.
Lähivaakuutus	Ei korvata.*	Ei korvata.
Nordea Vahinkovakuutus	Ei korvata kuluja asiassa, joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen tai tapaamisoikeuteen, kun niitä koskevista kysymyksistä sovitaan tai päätetään ensimmäistä kertaa tai kun niiden käsittely liittyy yhteiselämän lopettamiseen. Lasten huoltoon, elatukseen tai tapaamisoikeuteen tai niiden täytäntöönpanoon liittyvästä riidasta korvataan kustannukset vain, jos edellisestä lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen tai niiden täytäntöönpanoon liittyvästä riidasta on kulunut kolme vuotta. Lisäksi korvattavuuden edellytyksenä on, että riidassa on oltava kyse sosiaaliviranomaisten vahvistaman sovinnon tai tuomioistuimen päätöksen muuttamisesta olosuhteiden muuttumisen takia.	Ei korvata. Tällaisia kohteita koskeva oikeusturvariski voidaan vakuuttaa erikseen sopimalla.
Pohjantähti	Ei korvata kuluja asiassa, joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen tai tapaamisoikeuteen, kun niitä koskevista kysymyksistä sovitaan tai päätetään ensimmäistä kertaa tai kun niiden käsittely liittyy yhteiselämän lopettamiseen. Lasten huoltoon, elatukseen tai tapaamisoikeuteen tai niiden täytäntöönpanoon liittyvästä riidasta korvataan kustannukset vain, jos edellisestä lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen tai niiden täytäntöönpanoon liittyvästä riidasta on kulunut kolme vuotta. Lisäksi korvattavuuden edellytyksenä on, että riidassa on oltava kyse sosiaaliviranomaisten vahvistaman sovinnon tai tuomioistuimen päätöksen muuttamisesta olosuhteiden muuttumisen takia.	Ei korvata. Tällaisia kohteita koskeva oikeusturvariski voidaan vakuuttaa erikseen sopimalla.
Pohjola	Ei korvata.*	Ei korvata.
Tapiola	Kodin vakuutus: Korvataan ainoastaan silloin, kun seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti: -riidan kohteena olevasta kysymyksestä on aiemmin sovittu tai päätetty -asian käsittely ei liity avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen taikka rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen -asiassa on kysymys voimassaolevan sopimuksen tai päätöksen muuttamisesta muuttuneiden olosuhteiden perusteella. Vakuutuksesta ei korvata näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa. UNDO-kotivakuutus: Kulut korvataan yhdessä vakuutustapahtumassa kolmea (3) vuotta kohden, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti: - asiaa ei käsitellä ensi kertaa tai yhteiselämän lopettamisen yhteydessä - kysymys on viranomaisen vahvistaman, voimassaolevan ja täytäntöönpanokelpoisen sopimuksen tai oikeuden tuomion muuttamisesta Vakuutuksesta ei korvata näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.	Kodin vakuutus: Korvataan ainoastaan silloin, kun vakuutetun omistuksessa tai hallinnassa on enintään kaksi muuta asuntoa, joita ei käytetä vakuutetun vakinaisena asuntona tai vapaa-ajan asuntona. Kuluja ei kuitenkaan korvata kiinteistön, rakennuksen tai huoneiston vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa. UNDO-kotivakuutus: Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon. Vakuutetulle aiheutuvia kuluja ei kuitenkaan korvata kiinteistön, rakennuksen tai huoneiston vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa
Turva	Korvataan ainoastaan silloin, kun seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti: -riidan kohteena olevasta kysymyksestä on aiemmin sovittu tai päätetty -asian käsittely ei liity avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen taikka rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen -asiassa on kysymys voimassaolevan sopimuksen tai päätöksen muuttamisesta muuttuneiden olosuhteiden perusteella. Vakuutuksesta ei korvata näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.*	Korvataan ainoastaan silloin, kun vakuutetun omistuksessa tai hallinnassa on enintään kaksi muuta asuntoa, joita ei käytetä vakuutetun vakinaisena asuntona tai vapaa-ajan asuntona. Kuluja ei kuitenkaan korvata kiinteistön, rakennuksen tai huoneiston vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa.*

* Sopimusehto koskee uusmyynnissä olevaa oikeusturvavakuutusta. Yhtiöllä on myös sellaisia kotivakuutuskantoja, joiden oikeusturvavakuutuksiin sovelletaan erilaisia vakuutusehtoja.

Taulukko 3, yksityishenkilöiden oikeusturvavakuutusten korvaussääntöjä

Vakuutusyhtiö	Onko vakuutusehdoissa vähäisiä asioita koskevat erityismääräyksiä?	Korvataanko maksettavaksi tuomittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja?	Jos vakuutettu on maksanut vakuutusmäärän täyttyttyä sen yli menevät kustannukset itse ja vastapuoli, joka on tuomittu korvaamaan vakuutetulle tämän oikeudenkäyntikulut, maksaa osan kuluista vakuutetulle, jaetaanko nämä vastapuolen maksama kulukorvaus vakuutetun ja vakuutusyhtiön kesken heidän kustannuksista maksamien osuuksien suhteessa?
Aktia Vahinkovakuutus	Ei korvata kuluja asiassa, jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys. Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.	Ei korvata.	Kyllä jaetaan.
Fennia	Ei korvata kuluja asiassa, jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys. Vakuutusehdoissa ei ole vähäisyyttä täsmentäviä määräyksiä.	Perusoikeusturvavakuutuksesta ei korvata. Laajennettu oikeusturvavakuutus korvaa vakuutetun maksettavaksi tuomittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja, tällöin vakuutusmäärä on 17 000 €, omavastuu 25 % kustannuksista, vähintään 340 €.	Ei jaeta. Vakuutetun palautusvelvollisuus vastapuolen maksamasta kulukorvauksesta koskee vain sitä osuutta, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.
If Vahinkovakuutus	Ei korvata kuluja asiassa, jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys. Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.	Suppeasta oikeusturvavakuutuksesta ei korvata. Laajasta oikeusturvavakuutuksesta korvataan vakuutetun maksettavaksi tuomittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja, tällöin vakuutusmäärä on 12 000 € tai 17 000 €, ja omavastuu 20 % kustannuksista, vähintään 170 €.	Kyllä jaetaan.
Lähivakuutus	Ei korvata kuluja asiassa, jossa asian varsinainen intressi on alle 500 euroa ilman oikeudenkäyntikuluvaatimusta tai jolla muuten on vakuutetulle vähäinen merkitys.*	Ei korvata.	Ei jaeta. Vakuutetun palautusvelvollisuus vastapuolen maksamasta kulukorvauksesta koskee vain sitä osuutta, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.
Nordea Vahinkovakuutus	Ei korvata kuluja asiassa, jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys. Vakuutusehdoissa ei ole vähäisyyttä täsmentäviä määräyksiä.	Vakuutus korvaa vakuutetun maksettavaksi tuomittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja, vakuutusmäärä 8 500 €, omavastuu 15 % kustannuksista, vähintään 170 €.	Kyllä jaetaan.
Pohjanmähti	Ei korvata kuluja asiassa, jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys tai jossa varsinaisen vaatimuksen määrä on alle oikeusturvavakuutuksen vähimmäisomavastuun.	Ei korvata.	Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät sen määrän, joka on vakuutuskirjassa mainittu enimmäiskorvaus sekä asiakkaalle kuuluva omavastuuosuus, vakuutetulla on oikeus vastapuolelta saatuaan kulukorvaukseen tämän määrän ylittävältä osuudelta. Loput vastapuolen maksamasta kulukorvauksesta jaetaan vakuutetun ja vakuutusyhtiön kesken heidän kustannuksista maksamien osuuksien suhteessa.
Pohjola	Ei korvata kuluja asiassa, jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys. Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitaessa, vakuutuksesta korvataan riita- ja hakemusasiassa sekä vakuutetun ollessa rikosasiassa asianomistajana enintään kaksinkertainen määrä riidanalaiseen etuuteen nähden. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia. Mikäli riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä.	Ei korvata.	Ei jaeta. Vakuutetun palautusvelvollisuus vastapuolen maksamasta kulukorvauksesta koskee vain sitä osuutta, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.
Tapiola	Ei korvata kuluja asiassa, jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys. Vakuutusehdoissa ei ole vähäisyyttä täsmentäviä määräyksiä.	Ei korvata.	Ei jaeta. Vakuutetun palautusvelvollisuus vastapuolen maksamasta kulukorvauksesta koskee vain sitä osuutta, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.
Turva	Ei korvata kuluja asiassa, jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys. Vakuutusehdoissa ei ole vähäisyyttä täsmentäviä määräyksiä.	Ei korvata.	Ei jaeta. Vakuutetun palautusvelvollisuus vastapuolen maksamasta kulukorvauksesta koskee vain sitä osuutta, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

* Sopimusehto koskee uusmyynnissä olevaa oikeusturvavakuutusta. Yhtiöllä on myös sellaisia kotivakuutuskantoja, joiden oikeusturvavakuutuksiin sovelletaan erilaisia vakuutusehtoja.